

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکونکی: محمد حسن سویدان
ژباړه: شاه محمود "سرتیر"
۱۶ دسمبر ۲۰۲۴

Mohamad Hasan Sweidan

له سوريي او لبنان څخه درسونه: مقاومت د حاکمیت یوازینی ضامن دی

د سوريي له رنگیدو وروسته د اسرائیلو اقداماتو د سیمه ایزې پراختیا او تسلط لپاره د صهیونیستانو یوه محاسبه شوي هڅه څرگنده کړه. د تل ابیب د نا معلومو یرغلونو له مقاومت پرته به د لویدیځې اسیا د هر دولت حاکمیت د اقتصادي، پوځي او سیاسي اشغال له گواښ سره مخ شي.

Photo Credit: The Cradle

د اسرائیلو د لومړي وزیر بنيامين نتنباهو لخوا د پټو پټو گواښونو په پایله کې چې د سوريي لیري شوي ولسمشر بشار الاسد "له اور سره لوبې کوي" او د سوريي د ناڅاپه سقوط له فرصت څخه په استفادې، اشغالگر پوځ د سوريي په خاوره برید وکړ. په ۵۰ کلونو کې لومړی ځل.

د "بفر زون" د جوړولو بهانه د اسرائیل تاریخي سیمه ایز اجنډا د پټولو لپاره یوه شفافه هڅه وه: د تل ابیب سیمه ایز تسلط ته د اسانتیا لپاره د عربي دولتونو ضعیف کول او توتیه کول.

د دمشق له نسکوریدو وروسته د قدرت له خلا څخه په گټې اخیستنې، اسراییلو د سوریې د پخوانۍ کمزوري پوځي وړتیاو د خنثی کولو لپاره په سلگونو هوايي بریدونه پیل کړل او د هغه څه لپاره یې ځان په شا وخور چې دا په خپل تاریخ کې تر ټولو لوی هوايي برید بلل کیږي. د دې ځمکنۍ ځواکونه او زغره وال وسایط اوس د سوریې له پلازمینې څخه څو کیلومتره لیرې پراته دي، په حقیقت کې د مخالفو ځواکونو لخوا پرته له کومې ننگونې پرته د سرحدې سیمو څخه تیرېږي.

د لبنان په گاونډ کې د ډبرې څارونکو لپاره - او شاید عراق او نورو سیمه ایزو هیوادونو کې - د اسراییلو لاره د یوې مهمې پوښتنې ځواب ورکړ: که دوی د ځان دفاع کولو اراده یا وړتیا پرېږدي، ایا دا به د لبنان برخلیک وي؟

د پراخوالي میراث

د لوی اسراییل مفهوم په صهیونیست ایديالوژۍ کې ژورې ریښې لري. د عصری صهیونیزم له پلار تیودور هرزل څخه نیولې بیا تر اصلاح غوښتونکو شخصیتونو لکه زیف جیوتنسکی او حتی د اسراییل لومړی وزیر دیوید بین گوریون هم د پراختیا غوښتونکو هیلو یوه ثابته موضوع وه.

د اود ینون پلان، په اتیایمه لسيزه کې د اسراییلو لپاره یوه ستراتیژي، دا لید نور هم پیاوړی کړ. د لومړي ځل لپاره د ۱۹۸۲ کال د فبرورۍ په میاشت کې د نړیوال صهیونیستي سازمان د کیونیم (لارښوونو) په مجله کې خپور شو، دا پلان د هرزل د لید پر بنسټ جوړ شوی و، او د ۱۹۴۰ لسيزې په وروستیو کې د اسراییلي دولت بنسټ ایښودونکو، په دوی کې پولنډي زیریدلی، د امریکا د صهیونیست مشر و. جیکب فشمین.

د شمالي افریقا څخه د لیونټ څخه تر عربي ټاپووزمې پورې، ینون د اسراییلو د اوردمهاله امنیت د تامینولو لپاره د عربي دولتونو د ماتولو او په دوامداره توګه د ضعیفولو ستراتیژي ملاتړ وکړ.

"د اسراییلو پالیسي، په جګړه او سوله کې، باید د اوسني رژیم لاندې د اردن د انحراف او د فلسطین اکثریت ته د واک سپارلو ته لارښوونه وکړي ... د سوریې او عراق تحلیل وروسته له توکمیز یا مذهبي پلوه ځانګړو سیمو لکه. په لبنان کې، په ختیځه جبهه کې د اسراییلو لومړنی هدف دی ... عراق چې له یوې خوا د تیلو بډایه او له بلې خوا په داخلي توګه ټوټه ټوټه شوی، تضمین شوی دی. د اسراییلو د اهدافو لپاره نومانند. د هغې تحلیل زموږ لپاره د سوریې په پرتله خورا مهم دی ... ټوله عربي ټاپو وزمه د داخلي او بهرنیو فشارونو له امله د تحلیل لپاره طبیعي نوماند ده، او دا مسله په ځانګړې توګه په سعودي عربستان کې ناګزیر ده ... مصر په ډیرو برخو ویشل شوی او ټوټه ټوټه شوی دی. د واک مرکز که مصر ټوټه ټوټه شي، د لیبیا، سوډان یا حتی نور لیرې هیوادونه به په خپل اوسني شکل کې شتون ونلري او د مصر له سقوط او انحلال سره به یوځای شي."

دا ویجاړونکی او پراخوالی یوازې د تاریخي اسراییلو شخصیتونو پورې محدود نه دی. د اسراییلو د ماليې اوسني وزیر بیزلیل سموتریچ په ښکاره د اسراییلو لپاره خپله هيله څرګنده کړې چې دمشق او د اردن په ګډون د سیمې کنترول ولري. د ۲۰۱۶ په یوه مرکه کې، هغه وویل: "زموږ لوی مذهبي مشرانو ویل چې د بیت المقدس راتلونکی باید دمشق پورې وغځول شي."

په دې وروستیو کې، د دمشق له سقوط وروسته، سموتریچ فشار راوړی: "د دې وخت دی چې د غزې کنترول په لاس کې واخلي او د حماس ملګري واک له مینځه یوسي، د هغې د ژوند لیکه پرې کړي،" او په اشغال شوي لویډیځه غاره کې د هر اړخیز برید پیل وکړي.

دا ډول اعلانونه، د جلا جلا پېښو څخه لري، د صهيونيسټ اصلي اصول منعكس كوي چې د جگړې په وخت كې د زياتې شدت سره بيا راپورته كيږي.

په غزه كې روانه جگړه د دې خبرې بېلگه ده. د جگړې له پيل څخه نږدې لس مياشتې وروسته، نتانياهو د اشغال شوي فلسطيني خاورې په اړه وويل: "دا زموږ د وطن برخه ده. موږ اراده لرو چې هلته پاتې شو." پاریس ته د ۲۰۲۳ سفر په جريان كې د سموتريچ د "لوی اسراييل" نقشه بنودل چې ټول تاريخي فلسطين او اردن پكې شامل دي دا هيلې نور هم روښانه كوي.

په تاريخي توگه، دا د بني ارحه پراخوالي خيالونه په مذهبي باورونو كې ريښې لري چې "ژمنه شوې ځمكه" په مصر كې د نيل سيند څخه په عراق كې د فرات سيند پورې غځيږي. دا باورونه د صهيونيسټي غورځنگ د مشرانو لخوا له پيل څخه تر ۱۲۰ كاله دمخه تخم شوي او وده شوي.

د لويديځې اسيا جلا كول

د دوی پراخوالی تصورات يوازي ايډيالوژيكي ندي. د ښون پلان يوه ستراتيژي په گوته كړه چې عربي دولتونه په كمزورو، فرقه ايزو هيوادونو باندي مات كړي، چې هر يو يې د بقا لپاره په اسراييلو پورې تړلی دی. عراق بايد په كرد، سني او شيعه دولتونو وویشل شي، لبنان ټوټه ټوټه شي، او سوريه له منځه يوړل شي. دا يوه تيوري نه ده - دا د تسلط لپاره د صهيونيسټي لار نقشه ده، او په سوريه كې د اشغالي دولت يرغل د دې ناوره اهدافو مستقيم تطبيق دی. په سوريه كې د اسراييلو كړنې د اشغال شوي دولت د نه منلو وړ لالچ څرگندونه كوي. په گاونډ لبنان كې د مقاومت له حركتونو پرته، اسراييلي ټانكونه به بې له شكه د لبنان خاورې ته ژور شوي وي او د ليتاني له جنوب څخه لري ځمكې به يې نيولي وي.

شواهد روښانه دي. له هغه وخت راهيسې چې د اسراييلو او لبنان ترمنځ اوربند د نومبر په ۲۷ نافذ شو، د اسراييلو اشغالگرو پوځ لږ تر لږه ۱۹۵ ځله د لبنان له حاكميت څخه سرغړونه كړې ده. په دې سرغړونو كې هوايي بريدونه، د درون بريدونه، د توپخاني بمباري، او د كورونو ويجاړول شامل دي - د تروريستي اعمالو موخه چې لبنان په گوندو ساتل كيږي.

د لبنان حكومت او وسله وال ځواكونه د محدود ظرفيت او نړيوال غفلت له امله په دې وتوانيدل چې د دې تيري مخه ونيسي. نړيوال ميكانيزمونه لكه پنځه كسيزه كمپنه - چې امريكا، فرانسه، لبنان، اسراييل او UNIFIL پكې شامل دي - د ډيپلوماتيكو تياترونو پرته بل څه ندي.

مقاومت: د اشغال په وړاندي ځند

د دسمبر په نهمه د كمپني له غونډې يوه ورځ وروسته، د اسراييلو پوځ د اوربند له موافقې ۱۲ سرغړونه وكړه. دوی ملاقات كوي، دوی خبرې كوي، مگر دوی په عمل كې پاتې راغلي. پداسې حال كې چې دا گوندونه گډوډ دي، تل ابيب خپل گرفت ټينگوي، وخت او ځل بيا ثابتوي چې يوازينی ژبه چې پوهيږي د ځواک ژبه ده. له همدې امله د لبنان مقاومت د اسراييلو د تيري په وړاندي يوازينی اصلي ملي محافظت پاتې شوی دی. په لبنان كې سويلي خلك دا حقيقت په دقت سره پيژني: د مقاومت پرته، د اسراييل حرص هيڅ حد نه پوهيږي. هر يرغل، هر سرغړونه، يو يادونه ده چې مقاومت يوازي يو انتخاب نه دی - دا يوه اړتيا ده.

د نیواکگر دولت نه ستړی کیدونکی تیری یو تریخ حقیقت په ډاګه کوی. په داسې نړۍ کې چې د ځواک په واک کې وي، کمزوری استحصال ته بلنه ورکوي. په نړیوالو اړیکو کې حقیقي پوهان استدلال کوي چې ځواک یوازینی اسعارو ده چې ارزښت لري، او د لبنان تجربه دا نظر تاییدوي.

د مقاومت غورځنګونو ښودلې چې د تل ابیب د اشتها او هیلو د مخنیوي یوازینی لار د ځواک انډول دی. د اسراییلو پراخوالی به په سوریه او فلسطین کې پای ته ونه رسیږي. دا په سیمه کې هر زیان منونکي ملت ته سترګې په لار دي، هڅه کوي چې د هغې د جوړولو او تسلط لپاره.

درس روښانه دی. یوازې د مقاومت او ځواک له لارې د حاکمیت دفاع کیدی شي. مقاومت یوازې ډال نه دی - دا د هغه وجود په وړاندې د بقا یوازینی لار ده چې د تباهی او اشغال په لور وده کوي.

۱۲ دسمبر ۲۰۲۴

[Lessons from Syria, Lebanon: Resistance is the only guarantor of sovereignty](https://www.thecradle.co/lessons-from-syria-lebanon-resistance-is-the-only-guarantor-of-sovereignty)
([thecradle.co](https://www.thecradle.co))